

Есімше (Participium) – синтаксистің ерекше түрі. Сөйлемде екі түрлі мәнде, екі түрлі қызметте қолданылады. Бірде жіктеліп келіп, қымылды, іс-эрекетті белгілі бір шаққа байланысты білдіреді де, сөйлемнің баяндауышы қызметін атқарады. Екіншіден, бүтіндей басқа мәнді, басқаша қызметте, атап айтқанда, заттың сындық қасиетін, қатыстық белгісін білдіріп немесе заттанып, заттың мәнде жұмсалады.

-ған (-ген, -қан, -кен); -атын (-етін, -йтын, -йтін) қосымшалы есімше формалары сөйлемде сын есім сияқты заттың белгісін анфартып, қандай? деген сұраққа жауап береді және анықтауыш қызметін атқарады

Атрибуттық қызметтегі **-ған (-ген, -қан, -кен)** формалы есімшелер заттың қимыл-эрекет нәтижесінде пайда болған өзгеріс-белгілерін білдіреді;
-атын (-етін, -йтын, -йтін) жұнақты есімшелер бұл өзгеріс-белгілердің келер шақта болатынын айқындаиды.

бекітілген есеп – утвержденный отчет бекіткен орган – утвердивший орган	бекітілетін есеп – утверждаемый отчет бекітетін орган – утверждающий орган
В казахском языке причастия (формы на <u>–ған, -ген, -қан, -кен</u>) стоящие перед существительным, выступают в качестве определения	
<i>жіберілген хат</i> <i>төлен-ген түбіртек</i> <i>қол қойыл-ған шарт</i> <i>айтыл-ған пікір</i> <i>айтылма-ған ой</i> <i>қол қойыл-ған бұйрық</i> <i>аударылма-ған мәтін</i> <i>ұсыныл-ған деректер</i>	отправленное письмо оплаченная квитанция подписанный договор высказанное мнение невысказанные мысли подписанный приказ непереведенный текст предоставленные данные
<i>Жаңа жобамен таныс-қан басшы</i> <i>Алаңға жинал-ған халық</i> <i>Лотереядан миллион теңге ұтып ал-ған</i> <i>әйел</i> <i>Атауын өзгерт-кен мекеме</i> <i>Сенімхатты раста-ған нотариус</i> <i>Өз бетімен кет-кен бала</i> <i>Базардан сатып алын-ған тауар</i> <i>Мұны айт-қан адам осында отыр.</i> <i>Көңілсіз бастал-ған іс көпке бармайды</i> <i>Жиналыста сөйле-ген кісі – менің</i> <i>әріптесім.</i>	Руководитель, ознакомившийся с новым проектом Народ, собравшийся на площади Женщина, выигравшая в лотерее миллион тенге Учреждение, изменившее свое название Нотариус, заверивший доверенность Ребёнок, вышедший из повиновения родителей Товар, купленный на рынке Человек, рассказалый об этом, сидит здесь. Дело, начатое без души, ко многому не приведёт. Выступавший на собрании человек – мой коллега.
бекітіл-ген нормативтік құжаттар - утвержденные нормативные документы бекітіл-етін нормативтік құжаттар - утверждаемые нормативные документы нормативтік техникалық құжатты бекіт-кен мемлекеттік орган - государственный орган, утвердивший нормативный технический документ нормативтік техникалық құжатты бекіт-етін мемлекеттік орган - государственный орган, утверждающий нормативный технический документ өткізіл-ген мониторинг – проведенный мониторинг мониторинг өткіз-ген салық органды – налоговый орган, проводивший мониторинг	

**өткізіл-етін мониторинг – проводимый мониторинг
мониторинг өткіз-етін салық органы - налоговый орган, проводящий мониторинг**

күтілетін нәтижелер көрсетілген мекенжай орындалған жұмыстар актісі бекітілген кесте белгіленген тәртіп қол қойылған бүйрық қолданылып жүрген зандар белгіленген бағыттар өткізілген іс-шара бекітілетін құнтізбелік жоспарлар шарт жасау барысында көрсетілетін қосымша талаңтар	ожидаемые результаты указанный адрес акт выполненных работ утвержденный график установленный порядок подписанный приказ действующее законодательство обозначенные направления проведенное мероприятие утверждаемые календарные планы дополнительные условия, указываемые при составлении договора
--	--

Сообщил, что ... состоится/проводится

- ... бол-атын-ын/ өткіз-іл-етін-ін айтты

Сообщил, что начались/закончились

- ... бастал-ған-ын/аяқтал-ған-ын хабарлады

Колдау көрсетілетінін айтты
Кесіпкерлерге көмек берілетінін мәлімдеді
Мәжілісте талқыланатынын баяндады
Басшының ертең қабылдайтынын жеткізді
Мақаланың бүгін жарияланатынын хабарлады

Жиналыстың қазақ тілінде жүргізілетінін айтты.
Ағылшын тілін білу міндетті екенин ескертті.
Куаныш ертең жұмысқа кешігетіндігін ескертті.
Қаржы тапшылығы болып жатқанын жазды.
Жөндей жұмыстарының жүргізіліп жатқанын көрсетті.